

GRĂDINA MAICII DOMNULUI
DIN COMUNA
ALEXANDRU CEL BUN

GRĂDINA MAICII DOMNULUI
DIN COMUNA
ALEXANDRU CEL BUN

Apariția Maicii Domnului la Bisericani

Se știe de peste 524 de ani că Grădina Maicii Domnului există în România! La Bisericani, pe un versant de munte, la doar circa 10 kilometri de Piatra-Neamț și la o altitudine de aproximativ 650 m.

Ne spune chiar Fecioara Maria, în apariția Ei de la Bisericani, comuna Alexandru cel Bun. Maica Domnului i-a apărut unui călugăr, Cuviosului Iosif, în anul 1499, într-un stejar a cărui cioată se păstrează și astăzi, pe când acesta se pregătea să plece la Muntele Athos, unde, credea monahul, era singura Grădină a Maicii Domnului.

Minunea de la Bisericani îi dă acestui colț de rai importanța pe care o au mult mai celebrele locuri ale apariției Fecioarei Maria, cum ar fi Lourdes din Franța sau Fatima din Portugalia.

Imagine din livada Mănăstirii Bisericani

Imagine de iarnă de la Bisericani

Conform tradiției păstrate de Biserică, „Sfântul Cuvios Iosif de la Bisericani este cel dintâi sihastru cunoscut în Muntele Bisericanilor și întemeietorul mănăstirii cu același nume. S-a născut într-un sat din ținutul Neamț și, de mic, având înclinare spre viața călugărească, a intrat în obștea Mănăstirii Bistrița. Aici a primit tunderea în monahism și a deprins de la părinții bătrâni viața duhovnicească, postul și neîncetata rugăciune. Văzând Cuviosul Iosif că nu are destulă liniște la Mănăstirea Bistrița, a luat binecuvântare de la egumenul mănăstirii și a plecat să se închine la mormântul Domnului din Ierusalim. S-a retras apoi în pustia de pe Valea Iordanului, unde a ajuns, în câțiva ani, sihastru vestit. Aici s-a nevoit într-o peșteră, mai întâi singur, apoi cu câțiva ucenici, răbdând multe ispite de la diavol. Ducând o viață de o înaltă trăire duhovnicească, și-a adunat în preajma lui 17 pustnici, întemeind prima comunitate duhovnicească românească cunoscută în Țara Sfântă. Dar năvălind arabii asupra Sfintelor Locuri, după multă tulburare, Cuviosul Iosif și-a luat ucenicii și a venit în Moldova, la Mănăstirea Bistrița. Astfel, sihăstria lui Iosif s-a mutat din Valea Iordanului în Moldova, pe Muntele Bisericanilor.

Apariția Maicii Domnului pictată în paraclisul care adăpostește cioata stejarului

După ce numărul ucenicilor a crescut, a înălțat o mică biserică, al cărei hram era Bunavestire, construind și chilii împrejur. Pentru viața monahală de aici, a statornicit rânduiala achimită (neadormită), după modelul Mănăstirii Studiiților de la Constantinopol, ce presupunea rugăciune neîncetată în biserică și la chilii, post, metanii, cântarea psalmilor, ascultarea și dragoste.

Năvălind turcii, care le-au incendiat biserica, s-au hotărât să plece la Sfântul Munte Athos. Pe drum însă li s-a arătat într-un stejar Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care i-a întrebat: «Unde mergeți?». La această minunată vedere ei, au răspuns: «Ne ducem la grădina ta!»; iar Maica Domnului le-a spus atunci: «Întoarceți-vă, căci și aici este grădina mea». În amintirea acestei minuni, ei au așezat o icoană cu chipul Maicii Domnului. Mai târziu, Schitul Cuviosului Iosif s-a numit «Schitul Bisericani», adică «al evlavioșilor», pentru că monahii se rugau aici cu lacrimi și mulți se vindecau de boli cu rugăciunea și binecuvântarea Cuviosului Iosif“, după cum se arată în viața acestui sfânt de la Bisericani, pe pagina de internet a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei.

Grota Sfântului Cuvios Iosif, interior

Se păstrează și astăzi mărturiile ale acestei minuni. Există grota în care a nevoit Sfântul Cuvios Iosif, prea puțin atinsă de urgiile timpului.

De asemenea, se păstrează cea mai veche reprezentare a scenei apariției, într-o icoană pictată în ulei pe lemn și în care Maica Domnului

Chilia-grotă a Sfântului Cuvios Iosif, vedere exterioară

Cea mai veche reprezentare păstrată a apariției Maicii Domnului

Paraclisul ridicat deasupra cioatei stejarului în care a apărut Maica Domnului

Cioata stejarului în care s-a arătat Maica Domnului

Biserica Mănăstirii Bisericani ctitorită de Ștefan cel Mare și Ștefăniță Vodă

din stejar este înfățișată cu Pruncul Iisus în brațe. Icoana se află în biserica de piatră ctitorită de Ștefan cel Mare și, apoi, de nepotul acestuia Ștefăniță Vodă. Pictura, în culori de ulei pe lemn, este datată de la cea mai recentă renovare amplă a bisericii, din secolul al XVIII-lea.

Este prezentă și cioata stejarului în care s-a arătat Maica Domnului.

Biserica nouă a Mănăstirii Bisericani

*Credincioși veniți să se închine la iconița din stejarul apariției Maicii Domnului.
Fotografie de Adolph Chevallier*

Stejarul a existat până aproape de schimbările din 1989. În el era așezată o iconiță, iar poporul venea de la distanțe mari să i se închine. Stă mărturie o fotografie făcută de Adolph Chevallier, înainte de anul 1940.

Astăzi, cioata aceluia stejar este adăpostită de un paraclis, construit în anul 1998, cu hramul Acoperământul Maicii Domnului. Paraclisul a fost sfințit pe 3 octombrie 1999, când s-au împlinit 500 de ani de la minunea apariției Maicii Domnului. Fresca paraclisului, în care este zugrăvită din nou scena apariției, este realizată de pictorul pietrean Ciprian Istrate.

Sutele de ani au trecut cu măririi și decăderii peste Bisericanii. După o perioadă în care obștea călugărească număra peste o mie de monahi, în anul 1821, mănăstirea a fost prădată, iar în anul 1863 a fost părăsită de călugări. În anul 1880 pleacă și ultimii călugări, iar mănăstirea este abandonată.

La 1885, complexul monahal este transformat în pușcărie.

Aerul special de pe acest versant face ca în 1905, la inițiativa medicului Ion Cantacuzino, aici să fie înființat un sanatoriu pentru bolnavii de tuberculoză.

După căderea comunismului, Mănăstirea Bisericanii a fost reînființată și nu departe de stejarul apariției călugării zidesc o biserică nouă.

Vechiul complex monahal al Bisericanilor este acum spital pentru bolnavii de TBC

Comuna Alexandru cel Bun

Comuna Alexandru cel Bun se învecinează cu municipiul Piatra-Neamț în amonte pe râul Bistrița. Îmbinarea dintre munte, lunca Bistriței și apa lacurilor de acumulare hidroenergetice face ca peisajul să fie unul de vis.

Flora este specifică muntelui, cu păduri abundente. Printre plantele cele mai curioase de aici poate fi întâlnită și orhideea din flora spontană. De exemplu, chiar la Bisericieni cresc, delicate, două specii de orhidee: *Dactylorhiza sambucina* și *Anacamptis morio*.

Lebedele sunt o atracție din domeniul avi-faunistic. Acestea vin în număr tot mai mare de la an la an pe lacurile de acumulare Bâțca Doamnei și Vaduri.

Comuna Alexandru cel Bun văzută de pe Bâțca Doamnei, locul anticei Petrodava

*Orhidee din flora spontană de la Bisericani:
exemplare din speciile *Dactylorhiza sambucina* și *Anacamptis morio**

Lebede pe lacul de acumulare Bâtca Doamnei

Mănăstirea Bistrița

De interes deosebit în comuna Alexandru cel Bun este Mănăstirea Bistrița. Credincioșii vin aici mai ales pentru icoana Sfintei Ana, mama Maicii Domnului, în care își pun toată nădejdea. După tradiție, această icoană a fost dată ca „dar de patron“ Doamnei Ana, soția lui Alexandru cel Bun, de către împărăteasa Irena (Ana), soția împăratului bizantin Manuil al II-lea Paleologul (1391-1425) și de Patriarhul Matei, al Constantinopolului, în 1401. Ulterior, familia voievodală a dăruit icoana Sfintei Ana Mănăstirii Bistrița.

De altfel, căutările Vitoriei Lipan din romanul „Baltagul“ de Mihail Sadoveanu încep de la „sfatul“ cu sfânta din această icoană.

Pentru istorici și oameni de cultură, Mănăstirea Bistrița din comuna Alexandru cel Bun are o însemnătate covârșitoare. Acest așezământ

Mănăstirea Bistrița, vedere generală

Icoana Sfintei Ana de la Mănăstirea Bistrița

monahal este ctitorit de Alexandru cel Bun ca primă necropolă domnească după Mănăstirea Bogdana din Rădăuți, unde sunt înmormântați primii descălecători ai Moldovei. Mănăstirea Bistrița are și astăzi rolul de exarhie în ținutul Neamț, adică este mai mare peste toate așezămintele monahale din această zonă, ceea ce ne poate face să credem că este anterioară Mănăstirii Neamț.

De la 1498 se păstrează și astăzi turnul clopotniță cu paraclis zidit de Ștefan cel Mare, cu o pictură în frescă de o mare valoare artistică și iconografică. În 1546, Petru Rareș a renovat mănăstirea și a construit zidul de incintă. În anul 1554, Alexandru Lăpușneanu a renovat mănăstirea complet.

În biserica mănăstirii sunt înmormântați Alexandru cel Bun, soția lui Ana, Alexandru – fiu al lui Ștefan cel Mare, Chiajna – soția lui Ștefan Lăcustă, Anastasie – Mitropolit al Sucevei.

Aici a fost realizat unul dintre cele mai vechi monumente ale culturii medievale românești: Pomelnicul de la Bistrița, care redă foarte interesante date despre începutul istoriei Moldovei.

Turnul-clopotniță cu paraclis de la Mănăstirea Bistrița

Alexandru cel Bun, primul ctitor al Mănăstirii Bistrița

Casa familiei Barcan

Fiind înconjurată de munți și neavând mai deloc teren arabil, comuna Alexandru cel Bun a scăpat de urgia colectivizării. Așa se face că oamenii și gospodăriile de aici au fost atinse mai puțin de decăderea morală comunistă. Un exemplu de familie care face cinste întregului românism este familia Barcan, din satul Bistrița.

Veche de peste un secol, dar frumos renovată, casa familiei Barcan

stă mărturie marilor personalități care au plecat de aici, printre care cercetători, medici, juriști, arhitecți, profesori universitari, un diplomat de carieră (Monica Barcan-Grigorescu: redactor șef al secției de știri în limbi străine la Agerpres, director al casei Americii Latine din București, ambasadoare a României în Brazilia, timp de două mandate), mai mulți ziariști, un matematician cercetător în cadrul Institutului de Matematică și Statistică al Academiei Romane, visiting professor la universitățile britanice Cornell, Swansea și Cambridge și exemplele ar putea continua.

Hoteluri și pensiuni

Încărcată de spiritualitate profundă, de istorie de la începuturile Moldovei și de peisaje magnifice, comuna Alexandru cel Bun are cea mai mare densitate de hoteluri și pensiuni din această parte de lume.

Hotel Oscar

Str. Petru Rareș, nr. 195, sat Bistrița, Tel.: 0753.735886; 0742.247530

Hotel Belvedere

Str. Petru Movilă, nr. 325, sat Bistrița, Tel.: 0724.219573

Pensiunea Ambiance

Str. Petru Movila, Nr. 200A, sat Bistrița, Tel.: 0741.104704

Pensiunea Aurora

**Str. Primăverii, nr. 41, sat Vișoara
Telefon: 0233 245 805; 0744 597 141**

Pensiunea Ayan
Str. Petru Rareș, nr. 25, sat Bistrița, Tel.: 0745 399 750

Pensiunea Flora

Str. Petru Rareș, nr. 155, Sat Bistrița
Telefon: 0753 735 886; 0742 247 530

Pensiunea Ianis
Str. Pensiunilor, nr. 2, sat Bistrița
Tel.: 0745 399 750

Pensiunea Ilinca

Str. Petru Rareș, nr. 34, sat Bistrița

Telefon: 0743 108 481

Pensiunea Lavanda
Str. Tipografului, nr. 4, sat Vișoara
Telefon: 0752 199 000

Pensiunea Magnolia

Str. Independenței, nr 82, sat Vădurele

Tel.: 0728 945 926

Pensiunea Moldova

Str. Petru Movilă, nr. 332 A, sat Bistrița, Telefon: 0748 825 294

Pensiunea Roua

Str. Petru Movilă nr 225, sat Bistrița

Telefon: 0741 748 945

Pensiunea Royal Spa
Str. Pensiunilor, nr. 2, sat Bistrița
Tel.: 0745 399 750

Pensiunea Smărăndița
Str. Smărăndiței, nr. 7, sat Vișoara
Telefon: 0724 044 680

Pensiunea Ștefan

Str. Petru Rareș, nr. 261, sat Bistrița, Telefon: 0744 871 429

Pensiunea Tania Nora

Str. Rozelor, nr. 42, sat Vișoara, Telefon: 0733 943 012

Pensiunea Troian

Str. Petru Movilă, nr. 190, sat Bistrița, Telefon: 0722 300 481

Pensiunea Ursuleți

Str. Petru Movila, nr. 251A, sat Bistrița, Telefon: 0743 014 243

